

Posudek školitele na magisterskou diplomovou práci Bc. Jana Havla *Historie poválečného Chebu očima pamětníků* (Praha, Pracoviště orální historie FHS UK 2011, 85 stran plus přílohy)

Předkládaná diplomová si bere za cíl zachytit atmosféru města Chebu v poválečném období a to především za pomoci orální historie. Autor poukazuje na nastínění škály různých pohledů na tuto problematiku, což podle mého soudu má své opodstatnění, zvláště když syntetizující práce o dějinách města již existují. Otázkou zůstává, do jaké míry se to nakonec autorovi podařilo. Vzhledem k tomu, že nezasvěcenému čtenáři to nemusí být na první pohled jasné, jako otázku do diskuze bych chtěl položit, proč si autor vybral zrovna chebské dějiny?

Je možné říci, že dílo se svým zaměřením pohybuje na pomezí urbánních a regionálních dějin a dílem také ve světě i u nás stále populárních „příhraničních studií“ (border studies). Vedle metody orální historie autor využívá také klasických historických postupů (tj., práce s tiskem a analýzy archivních materiálů), které mu ovšem slouží jako doplňkové prameny.

Práce disponuje relativně logickou strukturou, ačkoliv se po hlubším začtení nabízí otázka, zdali by některé části neměly být zakomponovány v rámci jiných částí (např. kapitola o místním tisku do charakteristiky pramenů případně pak do vlastní interpretační části). Nyní však k charakteristice jednotlivých částí.

V první části metodologické se jako nadbytečná jeví pasáže o dějinách a vývoji orální historie, které nesouvisí s tématem práce a na něž je možno pouze odkázat v poznámce. O poznání více by si naopak DP v daném kontextu zasloužila podrobnější charakteristiku vlastního orálně historického výzkumu, byť zde takto problematika dílem nastíněna v obecné a dílem v konkrétní rovině. Zde se nabízí otázka, zdali by tyto části neměly být spíše propojeny do jedné. Jako ocenění hodná se jeví práce s dalšími prameny, včetně dosud nezpracovaných spisových materiálů. Určitě by bylo dobré, kdyby zde byla charakterizována samotná odborná literatura, která o problematice dějin Chebu pojednává, neboť by tak podle mého názoru více vynikl přínos práce samotné.

Jako pozitivní rys je možná vnímat fakt, že autor nám v další části podává stručný přehled dějin města na základě dostupné literatury. Při pohledu na tuto pasáž se nabízí otázka, zdali by zde neměla být věnována ještě větší pozornost inkriminovanému období. Jako nejzávažnější nedostatek se pak jeví zařazení jinak velmi přínosné části o dobovém regionálním tisku, v níž autor poukazuje na důležité soudobé reálie. Ze působí poněkud nesourodým dojmem vzhledem k předešlému textu.

Stěžejní částí jsou pak líčení příběhů jednotlivých narátorů (povytce bez zřetelné textové návaznosti k předešlému líčení). Jedná se o šest jedinečných příběhů, které se autorovi podařilo nahrát, přičemž je třeba ocenit, že se jedná o pestrou paletu osudů dokumentujících složitost doby. Jako otázku do diskuze bych chtěl položit dotaz, které z rozhovorů byly pro autora nejpřínosnějšími a které naopak byly realizovány s největšími obtížemi.

Další části jsou pak samotné interpretace, které se zabývají jednotlivými okruhy otázek relevantními pro dané téma. Zde se opět nabízí otázka, zdali by nebylo vhodnější zakomponovat část životních příběhů do této části, neboť v „oddělené“ podobě působí poněkud roztržitým dojmem. I přesto je však interpretaci považovat za relevantní, stejně tak jako strukturovaný závěr, kde se kromě shrnutí vybraných poznatků jeví jako pozitivní rys nastínění možných východisek práce. Jako další otázku do diskuze bych položil otázku uchování rozhovorů a možnosti jejich dalšího využití.

Po formální stránce DP působí dojmem odpovídajícím formátu, byť na mnoha místech je znát, že s největší pravděpodobností vznikala pod velkým tlakem, který se projevil na výsledné textové podobě (a dílem i strukturaci). Jako pozitivní rys je možné jmenovat zařazení mnoha příloh, třeba již není vždy zcela využito k výsledné interpretaci.

I přes výše uvedené nedostatky práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení mezi velmi dobře a dobře, v závislosti na kvalitě ústní obhajoby.

V Praze 30. 8. 2011

PhDr. Pavel Mücke, Ph.D.